a ¶Misericordiã ⁊ veritatez eiꝰ/ quis requiret:q.d. non erit ibi miseria:et ideo nullꝰ reqret misericordiã: Nec erit aliqd de ꝓmissis non solutũ:et ideo nullꝰ requiret veritatẽ eiꝰ. b ¶Sic.i.cũ/in illa hereditate introductus ero: c ¶Psalmũ dicã nomini tuo.i.laudabo nomẽ tuũ. d ¶In sęculũ/cõsecutiuũ/ sęculi. Sic inqꝫ faciã illd i futuro: e ¶Ut/in ꝑsenti/ f ¶Reddã vota mea/ baptismi et religiõis. Non semel vel ad horam:sed g ¶De die in diẽ.i. assidue et cũ pseuerãtia.q.d. ꝑ hoc veniã ad deũ laudandum in ęternum:si hic pseuerabo in seruitio eiꝰ:alik nõ:qz hoc ẽ votũ qd in baptismo vouet q̃libet christianꝰ. Eccs.v.a. Si qd vouisti deo/ne moreris reddere:displicet enĩ deo infidelis ⁊ stulta ꝓmissio. Infidelis dr ꝓmissio:qñ a bono ꝓmisso resilit. Stulta ꝯo/qñ malũ ꝓmittit. Ecech.xvij.e. Qui dissoluit pactũ/nũquid effugiet: Potest etiam aliter legi illud qd dicit: a ¶Misericordiã et veritatẽ eius ⁊c. vsqꝫ in finẽ.q.d. multi sunt qui requirunt misericordiã sibi fieri ⁊ nõ veritatẽ:sed pauci vel nulli requirũt simul misericordiã ⁊ veritatẽ. Unde q̃si admirãs q̃rit: Misericordiã et veritatẽ eiꝰ/simul/quis requiret.i.petet: Vel quis requiret.i. cogitabit ⁊ recogitabit apud se quãta ẽ dei misericordia/⁊ quãta ẽ eiꝰ veritas: Quis/enĩ/requiret misericordiã/qua ꝓ nob tot ⁊ tãta sustinuit: Pauci aut nulli. Esa.lvij.a. Justus perit/⁊ nõ est q̃ recogitet ĩ corde suo. Eccli xxix.c. Gratiã fideiussoris ne obliuiscaris: dedit enĩ ꝓ te animã suã. Itẽ/quis requiret misericordiã/qua ꝓ talibus illa sustinuit: Roma.v.b. Cõmẽdat deus suã charitatẽ in nobis:qñ cũ adhuc peccatores essemꝰ:christꝰ ꝓ nobis mortuus est. Itẽ/ quis requiret misericordiã/q̃ peccata dimittit: Titũ.iij.b. Nõ ex opibus iusticię q̃ fecimꝰ nos:sz ꝯm misericordiã suã saluos nos fecit. Itẽ/quis requiret misericordiam/qua ipse confert gratiam: Ecech.xvj.b. Laui te aq̃:et emũdaui sãguinẽ tuũ ex te:et vnxi te oleo. Itẽ/quis reqret misericordiã/qua expectat ad pęnitentiã: Ro.ij.a. Ignoras quoniã misericordia dei ad pęnitentiã te adducit. Item/ quis requiret misericordiã/qua peccãtes reuocat: Esa. xxx.e. Erũt aures tuę audiẽtes vocẽ post tergũ monẽtis. Itẽ quis reqret misericordiã/qua pascit ingratos: Matth. v.g. Solẽ suũ oriri facit sup bonos ⁊ malos. Quis q̃ oẽs istas misericordias reqret: Pauci vere. Osee.xiij.b. Adimpleti sũt ⁊ saturati sũt :⁊ eleuauerũt corꝫ suũ ⁊ obliti sũt mei. Itẽ/quis requiret veritatẽ/qua puniet vniuersalik: Eccs.xij.d. De omni reatu/adducet dñs in iudiciũ. Et Matth.xij.c. De omi verbo ocioso qd locuti fuerint homies: reddituri sunt rationẽ in die iudicij. Itẽ/quis requiret veritatẽ/qua tã districte iudicabit: Prouerb.vj.d. Nõ acquiescet cuiusq̃ ꝑcibus:nec suscipiet ꝓ redẽptione dona plurima. Item/quis requiret veritatẽ/qua tã grauik puniet: Esa.xxxiij.b. Quis ex vobis poterit habitare cũ ardoribꝰ sempiternis: Itẽ/quis requiret veritatẽ/qua tãdiu puniet.i.sine fine: Apocꝯ.xiiij.c. Fumus tormẽtoꝝ eius ascẽdet in sęcula sęculoꝝ. Loquik de babylone.i.de mũdo. Esa.lxv.a. Iste sumꝰ erit ĩ furore meo:ignis ardens tota die. Quis q̃ requiret misericordiã ⁊ veritatẽ eiꝰ: b ¶Sic.i.si ita requirã: c ¶Psalmũ dicã nomi tuo.i.bona opa faciã ad honorẽ nois tui. d ¶In sęculũ sęculi.i.q̃diu vixero in hoc sęculo. e ¶Ut reddã vota mea de die in diem:sicut supra expositũ est.

¶Expositio Ps.LXI.

Onne deo subiecta erit ⁊c. Titulꝰ. In finẽ ꝓ idithũ psalmꝰ dauid. In ꝓcedẽti psalmo ęgit de cęlesti hereditate. Et dicit Greg: ꝙ vilescũt tpalia cũ ꝑsiderãt ętna. Jõ in b psalmo agit de trãsiliẽte spũali:q̃ corde trena trãsilit. De hoc est titulꝰ. Idithũ enĩ interptat trãsiliẽs eos.s.mũdanos/terrena amantes. Unde sensus tituli talis est. Psalmꝰ/iste est/dauid ꝓphete/habitꝰ/ ꝓ idithũ: id est agens de trãsiliẽte: qui trãsilit:in finẽ/christũ:qui nõ in via remanet:sed vsqꝫ in finem transilit. Intentio patet:qz monet vt ꝓtẽptis tẽporalibꝰ:ad ęterna aspiremꝰ. Modus. Triper titus est psalmꝰ. Primo trãsiliens iste respõdet inuidis volẽtibꝰ decipere. Secũdo seipsuz hortak subijci deo: Et ad idẽ monet alios: ibi: Uerũtamẽ deo subiecta. Tertio errãtes increpat/ monẽs in deo/nõ ĩ caducis ⁊ trãsitoriis confidere:ibi:Uerũtamẽ vani. Trãsiliens q̃ iste.i. vir iustus vel ecclesia.i.clericus aut religiosus/ videns ꝙ qui se trãsilit/ defacili trãsilit ęctera oia. Se aũt trãsilit hõ ꝑ humilitatẽ:ab hũilitate incipit/dicẽs: b ¶Nõne deo subiecta erit anima mea:q.d.sic:subiecta erit.i. Pet.v.b. Hũiliami sub potẽti manu dei. Deo/nõ auro. Matth.vj.d. Nõ potestis deo seruire ⁊ mãmonę. Nec spũi ⁊ carni. Eccs.x.b. Uidi suos ambulãtes in equis.i. carnẽ dominantẽ spiritui. Gen.xvj.a. Agar cõtẽpsit dominã suã. Itẽ nec peccato. Ro.vj.b. Non regnet peccatũ in vestro mortali corpore. Anima mea/nõ dicit caro:qz vt dicik Gal.v.c. Caro cõcupiscit aduersus spiritũ. Et non vult deo subijci:iõ dicik Lucꝯ.j.e. Magnificat aia mea dñm. Subiecta erit deo: vt discipula magistro. Esa.l.b. Audiã quasi magistrũ.i.obediã euãgelio. Roma.x.c. Nõ oẽs obediũt euãgelio. Item vt creatura creatori. Esa. xlv.b. Uę qui contradicit factori suo. Itẽ vt materia artifici. Hiere.xviij.a. Sic lutũ in manu figuli: sic vos in manu mea dicit dñs. Itẽ vt sponsa spõso. Esa.lxj.d. Exultabit aia mea in deo meo:qz induit me vestimento salutis:⁊ indumẽto iusticię circũdedit me:quasi spõsam ornatã monilibꝰ suis. Itez vt ancilla dominę.j.Regl.xxv.g. Famula tua sit in ancillam vt lauet pedes seruorum domini mei. Postea ostẽdit causas istius humiliatiõis. Prima est:quia filium suum nobis dedit: Unde dicit: i ¶Ab ipso enim.i. a deo patre. k ¶Salutare meũ:id est christꝰ: De q̃ Matth.j.d. Uocabis nomẽ eius iesum: et ipse saluum faciet populũ suum a peccatis eorum. Et bene dicit:ab ipso/quasi non a me:a quo nõ est nisi malum. Unde Osee.xiij.c. Perditio tua israel ex te est:tantũmodo ex me auxiliũ tuũ. Secũda cã est bonũ creatiõis. Unde addit: l ¶Nam et ipse deus meus:qui creauit me. Tertia est beneficiũ saluationis. Unde addit: m ¶Et salutaris meus/per recreationẽ. Johel.ij.g. In sion ⁊ in hierusalẽ erit saluatio:id est in vita cõtemplatiua ⁊ actiua. Quarta:quia adiuuat. Unde dicit: n ¶Susceptor meus. Alia habet: Adiutor/vel/fortitudo. Ps. Adiutor in tribulationibus quę inuenerunt nos nimis. Quinta: quia confirmat in bono. Unde adiungit: o ¶Non mouebor amplius: licz hostis impellat temptando.j. Pet.v.c. Deus omnis gratię qui vocauit nos in ęternam gloriã suam in christo iesu modicũ passos:ipse perficiet/cõfirmabit solidabitq̃. Bene autem postq̃ dixit: Susceptor meus / adiungit: Non mouebor amplius.q.d.anteq̃ me susciperes/mouebar. Sed nunc postq̃ me suscepisti:non mouebor amplius. Hoc est quod dicit Augustinus. Inquietum est cor nostrũ dñe donec pueniat ĩ te. Deus enĩ est locꝰ aię Unde nõ ẽ mirũ si postq̃ suscipik a loco suo:si nõ moueak amplꝰ. Eccli. xj.c. Cõfide in deo ⁊ mane ĩ loco tuo. Eccs.x.a. Si spũs potestatẽ habentis ascẽderit sup te:locũ tuũ ne dimiseris.

b ¶Nõne deo ⁊c. Moralik/vita claustraliũ describik hic in septẽ. Primũ ẽ obediẽtia: Nõne deo subiecta. Secũdũ/hũilitas: Ab ipso enĩ.q.d.nihil a me. Lucꝯ.xvij.c. Cũ oia bñ feceritis/dicatis:serui iutiles sumus. Tertiũ/fides: Nam ⁊ ipse deus meus. Quartũ / gratitudo bñficij: Salutaris meus. Quitũ/ sodalitas: Susceptor meꝰ/ĩ societatẽ fratrum. Sextum pseuerantia: Non mouebor amplius. Septimũ patiẽtia

Partitio psalmi

Al. †subiciek

Al. †Eteũ

Al. †adiutor

Aia debet subijci deo

Ps.45.

Quare aia debeat subijci

Moraliter

Al. †psallã

Al. †deus

Septimũ patiẽtia tẽptationũ: a Quousq; irruitis. Et ex q̃ nõ moueboꝰ amplꝰ/o inuidi/o parẽtes/o tyrãni: quousq; irruitꝭ in hominẽ/i humũ ⁊ carnẽ: q̃ data sũt i manꝰ impij: vt dr̃ Job.ix.c. aiẽ eẽ nihil potestis nocere. Uel sic/ In hominẽ. i. in me rõne vtentẽ: Et iõ nõ poteritis me decipere: qz rõne et ꝓtute stabilitꝰ

poze quietis ⁊ ꝓsperitatis: maledicenti ssimilis erit Eccl.xxv/ vij.b. A consiliario malo serua animam tuam. i. a diabolo ⁊ adulatoze. Et sequit ibi: Ne forte dicat tibi: bona est vita tua: et stet ecõtrario videre quid tibi eueniat: Sic facit diabolus: semp in vita homis suggerit ei spem sue p̃sumptionẽ: in moz te autẽ suggerit desperationẽ.

Al. † apponitis super
Al. † interficite omnes
Al. † impulse
Al. † honorẽ
Al. † subijciek

a Quousq; †irruitis i hominẽ/
b †interficitis vniuersi vos: tan/
c q̃ parieti inclinato ⁊ mãceriẽ
d †depulse. Uerũtamen † pciũ
e meũ cogitauerũt repellere: cũ
f curri in siti: ozẽ suo benedice
g bant et corde suo maledice/
h bãt. Uerũtamẽ deo † subiecta
i esto anima mea: quoniã ab
k ipso † patiẽtia mea. † Quia ipse
l † deus meus ⁊ † saluãtoz meꝰ:
m † adiutoz meꝰ nõn emigrabo.
n In deo salutare meũ et glo/
o ria mea: deus auxilij mei et
p spes mea in deo est. Spera/
q te in eo † oõis cõgregatio ppli:

k Uerũ/ tamẽ ꝛc. Secũda ps ⁊ diapsalma. Iste velut colũba nõ iueniẽs requiẽ/ad arcam reuertit. i. ad seipsum: Geñ. viij.b. Et quod supra posuit in quẽstiõe: hic ponit in assertiõe. q.d. Illi ita me psequũt: ſz ego nõ blasphemabo p impatientiã motus

Al. † est
Al. † Q
Al. † est
Al. † Malu
Al. † tulo
Al. † tomo calium pl

contra deũ: Hoc est/ Uerũtamẽ deo subiecta esto anima mea. Hoc supra expositũ ẽ. Et sicut supra ostẽdit causas humiliatiõis: ita ⁊ hic ostendit. Prima est: qz dat patientiam in tribulatiõe. Unde dicit: l Quoniã ab ipso patientia mea/ est. Ps̃. Posuisti vt arcũ ꝛreum brachia mea. Ps̃.17. Arcus ꝛreus infatigabilis est: sic vir patiens. Secunda est: qz ẽ creatoz. Uñ dicit: m Quia ipse deus meus/ p creationẽ. Tertia est: qz saluatoz. Uñ addit: n Et saluator meus/ per recreationẽ. Uel ſm Glo. Ipse/ est/ deus meꝰ/ vocans per pietatẽ. Et saluator/ per iustificationẽ. Quarta est: quia ad bonum agendũ adiuuat. Uñ addit: o Adiutoz meꝰ. Job. xv.a. Sine me nihil potestis facere. Quinta: quia ꝓfirmat in bono. Uñ dicit: p Nõ emigrabo/ ad exercitũ diaboli: sicut apostatę ⁊ q̃ trãscurrunt de loco ad locum/ ⁊ de domo ad domũ. Prouer. xxvij.a. Sicut auis trãsmigrãs de loco suo: supple rapit̃ a miluo vel catto: sic vir qui relinquit locum suũ. Esa. xvj.a. Sicut auis fugiẽs ⁊ pulli de nido auolantes: sic erunt filię moab. s. animę diuites. Osee ix.c. Ephzaim q̃si auis auolauit. Ideo dicit supra: Quoniã dicitꝭ animę meę: trãsmigra i montẽ sicut passer. Sexta causa humiliatiõis est: qz dñs oia mala a nobis auferet in futuro. Unde sequit: q In deo salutare meũ. i. saluabit me et liberabit ab omni miseria. Thren. iij.c. Bonũ est pzestolari cũ silẽtio salutare dei. Septima est: qz oia bona dabit nobis. Unde addit: r Et gloria mea: qz glorificabit me. Ps̃. Tu es dñe suscep̃toz meꝰ ⁊ gloria mea: ⁊ exaltãs caput meũ. Ps̃.3. Octaua: qz interim pzębet auxiliũ ad sustinendũ. Unde dicit: s Deus auxilij mei. i. deus auxiliãs. Ps̃. Adiutoz in tribulatiõibꝰ q̃ inuenerũt nos nimis. Osee. xiij.c. Tñmodo ex me auxiliũ tuũ. Nona ẽ: quia de futuris bonis dat spem. Uñ cõcludit. t Et spes mea i deo est. i. ẽ eo spero: ⁊ ab ipso illã spẽ habeo. Ps̃. Tu es dñe spes mea a iuuẽtute mea. Mota/ ter dr̃/ deꝰ/ in hoc versu/ ꝓpt̃ psonarũ trinitatẽ: et vna glia tm̃. Uñ cãtat: Gloria pr̃i ⁊ filio ⁊ spũsctõ. Uel sic/ In deo est/ salutare meũ. i. virtꝰ pẽnitẽtię ꝗ peccatũ. Geñ. xlix.c. Salutare tuũ expectabo dñe. Et gloria mea. i. puritas cõsciẽtię ꝗ tristiciã. ij. Corr. j.c. Gl̃ia nostra hęc est: testimoniũ ꝓscię nr̃ę. Uel auxiliũ ꝓsolatiõis ꝗ tẽptationẽ. Esa. xl.a. Cõsolami/ cõsolami ꝓpl̃e meꝰ ꝛc. Uel spes venię ꝗ desperationẽ. Ro. viij.e. Spe salui facti sumꝰ. Postea exẽplo suo alios hortat vt sperẽt in deo/ dicẽs: v Spate i eo. i. in deo: sicut ego spero: O vos/ x Oĩs ꝓgregatio ppli. Istõ ẽ ꝑmũ necessariũ in hoĩe pctõze/ vt habeat spẽ venię. Oĩs/ dicit: quia oĩbꝰ põt dñs veniã dare ⁊ indulgere. Jaco. j.a. Dat oĩbꝰ affluenẽ. Eph̃. ij.a. Diues ẽ i miscõia. Ps̃. Miserere mei deꝰ ſm magnã misericozdiã tuã ꝛc. Nõ ẽ eñ dei miscõia breuis: sicut miscõia homis. Osee. vj.b. Misericozdia vẽa sicut nubes matutina: ⁊ sicut ros mane ptrãsiẽs. Dicit q̃/ oĩg: cõtra pusillanimes: q̃ de dei miscõia ⁊ largitate desperãt. Cõgregatio/ cõtra singulares. Eccl. xxxij.a. Dignitatẽ ꝓsequaris cõgregatiõis. Et q̃ est hęc dignitas: habere deũ sociũ: ſm illud Math. xviij.c. Ubi duo vel tres cõgregati sũt in nomie meo: ibi sum

Ps̃.17.
Ps̃.10.
Ps̃.45.
Ps̃.70.
Ps̃.50.

1. Regl. 31. b.
Ps̃.13. et. 52.
Ps̃.94.
Ps̃.3.
Ps̃.41.

f Uerũtamẽ. Supra arguit vir iustus psecutoz̃es/ q̃ inuanum psequunt eum: sed ipsi nihilominꝰ ei maliciose insidiant ⁊ parãt malũ. Unde cõuertens sermonẽ ad alios / de his quibꝰ ꝑus loquebat/ dicit: Uerũtamẽ p̃ciũ meũ cogitauerũt repellere. q.d. non ꝓpter reꝓhensionẽ meã dimittunt malitiam suaz: sed/ cogitauerũt repellere/ ⁊ auferre a me/ pzeciũ meũ. Duplex est pzeciũ: quod emitur/ ⁊ quo emit. Pzeciũ quod emitur/ est vita ęterna: quę pzeciũ dicit/ eo q̃ p̃ciosa est. Pzeciũ quo emit/ sũt bona opa. Utrũq; volũt dęmones ⁊ mali hoĩes repellere a iustis. Christꝰ aũt ẽ vtrũq; p̃ciũ: quo .s. emere debemꝰ: ⁊ quo empta est nobis vita ęterna. Esa. xiij. c. Pzeciosioz erit vir. i. christꝰ auro obziço. Ro. viij.f. Pro nobis omnibꝰ tradidit illũ. Istud etiã pzeciũ. s. christũ/ volunt a nobis repellere: dicẽtes illud in Ps̃. Nõ est salus ipsi i deo eius. Sed iustꝰ quãto magis impetit: tanto magis festinat ad pzeciũ suum. Unde addit: g Cucurri in siti. i. cũ magno desiderio. q.d. non cõsidero tribulationẽ quã ingerũt: nec tempozalia quę ꝓmittũt: sed hęc oia trasilio: Hoc est idithũ. Uñ Phil. iij.c. Quę retro sunt obliuiscẽs/ ad ea ꝝo quę sunt ꝑoza extendẽs metipsum/ ad destinatũ psequoz / ad brauiũ supernę vocationis. j. Corr. ix.d. Sic currite vt comprehẽdatis. In siti. Ps̃. Sitiuit aia mea ad deum fontẽ viuum. Ita/ cucurri: Sed illi q̃ũ sirenę voluerũt me a cursu retardare: Hoc ẽ qꝛ sequit: h Oze suo bẽdicebãt/ adulãdo ⁊ mihi vanitatẽ suggerẽdo. i Et/ nihilominꝰ/ corde suo maledicebant/ Ecce malitia. De bẽdictiõe adulatiõis/ Prouer. xxvij.c. Qui benedicit ꝓximo suo voce grandi de nocte cõsurgens. i. in tem

meo: ibi sum in medio eorũ: Ideo dicit iacob/ Geñ. xlix. a. Congregamini filij iacob. Eccĕs. iiij. c. Ue soli. Populi/ dicit. i. rationabiliũ: contra congregationes taurorꝫ ĩ vaccas. Amos. iiij. a. Audite verbũ domini vaccę pingues. Osee. x. b. Vaccas bethauen coluerũt habitatores samarię. i. clerici: qui colunt vaccas bethauen. i. prędatos: qui de bethel. i. de domo dei fecerũt bethauen. i. domũ inutilẽ. Vel vaccas. i. ꝓbendas. Pſ. Cõgregatio taurorũ. i. clericorꝫ lasciuorũ: in vaccĩ ꝓprꝫ. i. circa ꝓ/latos: vt habeãt ꝓbendas q̃s debent habere viri iusti ⁊ periti. Unde sequit ibi: Ut excludãt eos q̃ pbati sunt argẽto. i. sacro eloquio. Ille pbat⁹ est sacro eloquio: qz illo scit facere ⁊ docere: ⁊ etiã p illo pſecutionẽ pa⁹ i: quia vt dicit Prouerb. xix. b. Doctrina viri per patientiã noscit.

Pſ. 67.

a effunditẽ cõrã illo cõrda vestra: dẽ⁹ adiutor nr̃ ĩ ętẽrnũ.

a Effundite corã illo corda vestra: p ꝓfessionẽ. Cor eñ peccatorĩ est quasi plenũ stercoribꝰ. Unde dñs non infundit ibi gratiã suã/ nisi prius stercora effundant p ꝓfessionẽ. Threñ. ij. f. Effunde sicut aquã cor tuũ: Nõ sicut lac/ cuius color remanet: Nõ sicut vinũ/ cui⁹ odor remanet: Nõ sicut mel/ cui⁹ sapor remanet: Sz sicut aquã/ de qua cũ effusa fuerit/ nihil remanet: Ita effundẽdũ est peccatũ de corde: vt nec color remaneat in signis exteriorib⁹: nec odor in verbis: nec sapor in affectu. Esa. xiiij. e. Perdam babylonis nomen ⁊ reliquias ⁊ progeniem ⁊ germen. b Corã illo. i. deo: nõ corã mũdo: sicut dicit Threñ. ij. d. Effusũ est in terra iecur meũ. i. concupiscentia. c Corda: nõ tm̃ labia/ vt hypocritę. Pſ. Effudi in me animã meã. Et nota q̃ postq̃ exhortatus est ad spem: statim exhortat ad ꝓfessionẽ: qz ex spe debet confessio ꝓcedere/ nõ ex desperatione/ sicut ꝓfessio iudę: qui ꝓfessus est/ Matth. xxvij. a. Peccaui/ tradens sanguinẽ iustũ: Et abiens laqueo se suspendit. Et vt magis ad spẽ excitet/ adiũgit: d Deus adiutor noster. q. d. nõ timeat confiteri ⁊ pęnitentiã agere: qz deus adiutor noster: Nõ ad horã tm̃: sed e In ętẽrnũ: q̃ nos adiuuabit ad ꝓfitendũ ⁊ ad pęnitentiã faciendã. Hiere. ix. g. Ego dñs qui facio iudiciũ ⁊ iusticiã in terra. i. ꝓfessionẽ ⁊ satisfactionẽ in homine. In ꝓfessione eñ est iudiciũ: in satisfactione iusticia. Sic ergo ꝓsecuti sumus primã ⁊ secundã partẽ huius psalmi: quarũ vtraq̃ incipit a subiectione animę deo: Et in serie litterę assignat ꝓpheta plures ratiões quare subiici debet hõ deo. Prętẽr illas autẽ possum⁹ ⁊ alias assignare: Et primo: quia omnia subiecit nobis: ideo debem⁹ ei esse subiecti. Pſ. Omnia subiecisti sub pedibus eius. Secundo: qz seipsum subiecit pro nobis. Phil. ij. a. Exinaniuit semetipsũ: formã serui accipiens. Et post: Factus est ꝓ nobis obediẽs vsq̃ ad mortẽ. Et vt nostra superbia nõ erubesceret: subiecit se etiã inferiori/ Matth. iij. d. recusante iohanne ꝓ reuerẽtia eũ baptiçare: respõdit ei christus: Sine/ sic decet nos implere omnẽ iusticiã. i. pfectã humilitatẽ: quę est/ cũ quis se inferiori subdit: Unde ⁊ ipse pedes discipulorũ lauit: Joh. xiij. a. Luc. ij. g. Et erat subdit⁹ illis. Beatus Bernũ. Quis/ quibus? De⁹/ hominibus. Subiecit etiã se nõ tm̃ patri: nec tm̃ homini: sed ⁊ miseriis nostris: Eo eñ ipso q̃ factus est creatura/ subiecit se miserię. Ro. viij. d. Uanitati subiecta est oĩs creatura/ nõ volens: sed ꝓpter eũ qui subiecit eam in spe ⁊c. Tertia causa/ est ius belli: qz nos sumus prędа illi⁹. Esa. ix. a. Jugũ onerĩ eius ⁊ virgã humeri eius ⁊ sceptrũ exactorĩ ei⁹ superasti sicut in die madian. i. sicut liberasti filios israel p gedeonẽ: ita redemisti ⁊ liberasti genus humanũ p filiũ tuum/ de manu exactoris. s. diaboli. Propter hoc ergo debemus ei subiici/ sm naturã elephantis: Anteqũ eñ domet elephas/ cędit eũ aliquis ⁊ pessime tractat: ⁊ tũc venit ille cui⁹ est/ qui eũ vult domesticũ habere ⁊ liberat eũ de manu illi⁹: ⁊ elephas postea semp odedit ei. Eccĕ. xxix. c. Ingrat⁹ sensu derelinquit liberatorẽ suũ. Quarta causa/ est vis victorię: dñs eñ nos vicit p iusticiã: vnde serui eius debem⁹ esse. ij. Pet. ij. d. A quo q̃s victus est/ eius ⁊ seruus est. Habem⁹ ergo quare subiici debem⁹ deo. Sed quõ debem⁹ ei subiici? Per abrenũciationẽ ꝓprię voluntatĩ ⁊ ꝓprij sensus. De p/

Pſ. 41.

Pſ. 4.

Ꝓta alias rationes ĩre nos obligare debeamus deo.

ma/ Eccĕ. xviij. d. Post concupiscẽtias tuas nõ eas: ⁊ a voluntate tua auertere. De secũda/ Prouerb. iij. a. Ne ĩnitarĩ prudentię tuę. Propter hęc duo bñ dicit dñs Job. xiij. b. Uos vocatĩ me magister ⁊ dñe. Quia eñ magister est/ ideo debet ei credere ⁊ acquiescere sensus noster: Quia dñs est/ ideo debet ei obedire voluntas nostra. Nõ tm̃ ei neq̃ in se/ sed in membris suis: maxime in vicariis debem⁹ nos ei subiicere: sicut prę alijs faciunt religiosi. Sz multi volũt esse liberi ⁊ exempti/ vt nullũ habeant superiorẽ cui teneant obedire: similes facti diabolo/ qui primus voluit eximi ab obedientia superioris. Job. xxxix. a. Quis dimisit onagrũ liberũ: ⁊ vincula ei⁹ q̃s soluit? Onagrũ appellat diabolũ/ q̃ domari nõ potest. Natura onagri est/ q̃ cũ fugat a canibus/ emittit stercora sua: ⁊ canes ad odorẽ illorũ remanẽt: ⁊ sic euadit: Sic facit diabolus. Canes qui illũ fugant/ sunt prędicatores: Quãdo aliq̃s prędicator illũ vehementer insequitur/ tunc mittit illi sterco/ra/ procurans q̃ habeat aliquã prębendã vel aliquod temporale cui inhęreat: ⁊ odorando illud omittat insequi diabolũ. Quia ꝓ o diabolus voluit se eximere/ factus est seruus perpetuus. Secundus qui eximere se voluit/ fuit adam: Unde ipse fuit pullus onagri. Job. xi. c. Uir vanus in superbiã erigit: ⁊ quasi pullũ onagri se liberũ natũ putat. Filij ergo diaboli ⁊ veteris adę/ sunt illi qui se volunt eximere a potestate superiorꝫ: sicut multi abbates/ qui in signũ suę libertatis portant cornua: De quibus Amos. vj. d. Lętamini in nihilo qui dicitis: nõne ĩ fortitudine nostra assumpsimus nobis cornua? Et vere lętant̃ in nihilo: qz sm hoc nõ sunt nisi vmbra ⁊ pictura diaboli: habentes eñ mitrã ⁊ anulũ ⁊ baculũ: nec officium nec dignitatẽ episcopi habent: Unde bene per mulum significantur/ qui habet genitalia: sed tamen generare nõ potest. Dicit etiam beatus Bernũ. q̃ nec papa de iure potest istas exemptiões facere: quia in hoc ecclesia corrumpitur: ⁊ demembratur. Debet ergo anima nostra subiici deo:

Ut

- Creatura creatori. Esa. xlv. b. Uę qui contradicit factori suo.
- Materia artifici. Hiere. xviij. a. Sicut lutũ in manu figuli: sic vos in manu mea domus israel.
- Sponsa sponso. Joh. iij. d. Qui hz sponsã spõsus ẽ.
- Ancilla dñę. Pſ. Sicut oculi ancillę in manib⁹ dominę suę: ita oculi nostri ⁊c. Pſ. 122.
- Pupilla patri. Hester. ij. d. Quicq̃d mardoche⁹ p̃cipiebat/ hester obseruabat.
- Captiua victori. Eph. iiij. b. Captiuã duxit captiuitatem.
- Merces emptori. Esa. lxij. d. Merces ei⁹ cũ eo.
- Pullus gallinę. Matth. xxiij. d. Quotiens volui cõgregare ⁊c.
- Tabula scriptori. Esa. viij. a. Sume tibi libzũ grandẽ. i. animã. ij. Cor. iij. a. Epistola nostra vos estĩ.
- Templũ sacerdoti: qz aia est sanctasctõrꝫ/ vbi sol⁹ sacerdos intrat: solus eñ deus intrare debet animã. Heb. ix. b. In secũdo aũt semel ĩ ãno sol⁹ põtifex.
- Mauis nauclero. Prouerb. j. a. Intelligens gubernacula possidebit. Et. xj. b. Ubi nõ est gubernator: populus corruit.
- Regnũ regi. Luc. xvij. e. Regnũ dei intra vos est.
- Monachus abbati. Heb. vltĩ. c. Obedite ꝓpositis vr̃is. Ro. viij. c. In q̃ clamam⁹ abba pater.

Itẽ est subiectio

- Potestatĩ. Hester. xiij. a. Qui ei⁹ imperio subiecti sunt. Pſ. Omnia subiecisti sub pedibus eius. Pſ. 8.
- Coactionis. Luc. x. c. Etiam dęmonia subiciunt nobis in nomine tuo.
- Manifestatiõis. j. Cor. xv. d. Cũ aũt subiecta fuerint ei omnia ⁊c.
- Sustẽtationis. Eph. v. e. Subiecti inuicem in timore christi.
- Uoluntatĩ: vt hic. Et. ij. Machab. ix. b. Justũ est subditũ esse deo.

a Verũtũ vani ꝛc. Tertia pars: in qua errãtes increpat ꝛ monet/vt in deo ꝓfidant/nõ in transitoriis caducis. Sic ꝗ ꝓiunge: Deꝰ est adiutor noster: sed tũ hoies mũdi nõ cũrãt de ipso: sed vanitates sequunt. Hoc est qd dicit: Verũ/tamẽ filij hoim: adę. s. ꝛ eue: b Vani/sũt: sequẽtes vanitatẽ tẽporaliũ. Hiere. ij. a. Ambulauerũt pꝰ vanitatẽ: et vani facti sunt. Vel filij hominũ/sunt clerici/specialiter: q̃ prę aliis scientia ꝛ rõne vtẽtes debẽt esse: ꝛ p̃cipue theologi. Sed de multis põt dici q̃ vani sunt: ꝓm illud Hiere. x. c. Stultꝰ factus est omis hõ a sciẽtia sua: ꝓfusus est omis artifex in sculptili: qm̃ falsũ est qd ꝓflauit: ꝛ nõ est spũs in eis: vana sũt ꝛ opus risu dignũ. Ipsi em̃ de sciẽtia faciũt q̃si sculptile ꝛ idolũ: qꝛ eã exterius ornãt verbis rhetorici ꝛ exquisiti: ꝛ volũt q̃ eorꝫ scientia q̃si idolũ adorek/vel ipsi ꝓpter scientiã: Sꝫ tũ nõ est in ea spũs: qꝛ nõ spũales fiũt ꝓpꝑ scientiã suã/sed magis carnales: ꝛ sic simulacra sacrę scientię quã p̃tendũt/vana sunt ꝛ opus dignũ risu. Vñ Sap̃. xiij. a. Vani sũt oẽs hoies in qbꝰ nõ subest sciẽtia dei: ꝛ de his q̃ videnk bona nõ poterũt intelligere eũ qui est: neq̃ opibus attẽdẽtes agnouerũt q̃s esset artifex. Scõm hoc ergo/vani/sunt/filij hoim/in affectione. Sũt etiã vani in cogitatione. Ps. Dns scit cogitationes hominũ/qm̃ vanę sũt. Itẽ vani sũt in locutiõe. Ps. Vana locuti sũt/vnusq̃sq̃ ad ꝓximũ suũ. Itẽ vani sũt in opatione. Esa. lix. a. Telas araneę texuerũt. Ideo dicit Ps. Uniuersa vanitas ois homo viuẽs. c Mẽdaces filij hoim in statherl. Hoc rñdet ꝗbo p̃misso: Quia em̃ filij adęvani sk/ꝛ amantes vanitatẽ temporaliũ: ideo q̃ nõ possũt iuste acq̃rere/p falsitatẽ nitunk acq̃rere: Et ad litterã fiũt mẽdaces ꝛ falsi i statherl ꝛ põderibꝰ inęq̃libꝰ: Cõtra illõ Deuk. xxv. d. Pondꝰ habebis iustũ ꝛ verũ: ꝛ modꝰ ęq̃lis ꝛ verꝰ erit tibi. Amos. viij. b. Imminuamꝰ mẽsurã ꝛ augeamꝰ siclũ/ꝛ subũciamꝰ statherã dolosã: vt possideamꝰ in argẽto egenos ꝛc.

De clericis Hoc etiã de clericl legi potest: qꝛ em̃ vani sũt in sciẽtia sua: ideo sũt mẽdaces i statheris: qꝛ aliter ponderãt q̃ vendũt: ꝛ aliter q̃ emũt. Q̃ñ p̃dicãt/tũc q̃si vendũt ꝛ venalia ostendũt cęlestia gaudia: ꝛ tũc satl faciũt ea põderare/cõmẽdãdo ea: Q̃ñ aũt opank/tũc q̃si emũt/ꝛ tunc faciũt cęlestia valde parũ põderare: qꝛ aliq̃n nũmus vl delectatio trãsitoria magis trahit eos q̃ bona cęlestia. Talibꝰ dicit Prouer. xx. d. Expecta dñm ꝛ liberabit te. q. d. noli ista transitoria amplecti: sed expecta dñm q̃ erit merces tua. Et statim addit: Abominatio est apud deũ pondus ꝛ pondus: stathera dolosa nõ

De hypocritis est bona. Itẽ de hypocritl potest legi: qꝛ vani sunt ꝛ mendaces in statherl: qꝛ opa eorꝫ plus videnk q̃ in veritate ponderent. Prouerb. xvj. a. Spirituũ ponderator est dñs. Dañ. v. g. Appẽsus es i stathera: ꝛ inuentꝰ es minꝰ habẽs. Et ad qd sũt tã hi q̃ illi mendaces i statherl: d Vt decipiãt de vanitate. i. vt occultẽt vanitatẽ suã. e In idipsũ. i. in eo q̃ mentiunk se habere equã statherã. Tales ergo deho/tak/dicẽs: f Nolite sperare i iniq̃tate. i. in diuitiis: q̃ dicunk iniquitas: qꝛ faciũt iniq̃s: aut qꝛ male acq̃runk: aut qꝛ male possidenk: aut qꝛ male expendunk. Vñ dicit Lucl. xvj. c. Facite vobis amicos de mãmona iniq̃tatis. Et i hac iniquitate nõ est sperandũ: qꝛ nõ habet euentꝰ/sordida prę/da bonos. Prouerb. xij. a. Mõ roborabit hõ ex impietate. Propk hoc dicit aplus. j. Timoth. vj. d. Diuitibꝰ huiꝰ sę/culi ꝓcipe nõ sublime sapere: nec sperare in incerto diuitiarꝫ. Sꝫ qꝛ sũt multi q̃ diuitias nõ habẽt/nec tũ sine culpa diuitiarũ sunt: qꝛ eas nimis appetũt: adiũgit: g Et rapinas nolite cõcupiscere. Ecce nõ tũ cohibet manũ a rapina: sed ꝛ animũ/cũ dicit: Nolite cõcupiscere. Prouer. xxj. b. Rapinę impiorꝫ detrahẽt eos. Et. xxiiij. a. Ne emuleris viros malos: qꝛ rapinas meditak mens eorꝫ. Dicunk aũt rapinę nõ solũ diuitię q̃ rapiunk. i. q̃ p rapinã acq̃runk: ꝗ ꝛ omnes diuitię/q̃ rapiũt mentẽ hois. Matth. vj. c. Ubi ẽ thesaurus tuꝰ: ibi est ꝛ cor tuũ. Job. xx. a. Idcirco cogitationes meę varię succedũt sibi: ꝛ mens in diuersa rapik. Sed sũt q̃dã q̃ rapinas nõ ꝓcupiscunt: sed si ꝓtingat eos habere aliq̃s diuitias/nimis diligunt eas: propterea b etiã ꝓhibet cũ subiungit: b Diuitię si affluant/nolite cor apponere. Cor apponit diuitiis/q̃ illis per amorẽ inhęret. Ps. Adhęsit pauimento aĩa mea. Et q̃si aliq̃s q̃reret: Quare ita hortarl ne rapiamꝰ vel diuitias diligamꝰ: subiungit causã: qꝛ. s. deus iustus est ꝛ misericors: ꝛ ita bonis bona/ꝛ malis mala reddet. Hoc est quod sequik: i Semel. i. immutabiliter: k Locutꝰ est deus: per ꝓphas: p filiũ: p aplos. Et in locutione illa: l Duo hęc audiui: q̃ sequunk: m Quia potestas dei est/ad puniendũ: n Et tibi dñe misericordia/ad remunerãdũ sup̃ merita. Hęc duo manifesta erũt i te: o Quia tu reddes vnicuiq̃: tã bonis q̃ malis: p Iuxta opa sua: ꝛ ideo bonũ est rapinas nõ ꝓcupiscere: ꝛ in diuitiis cor nõ apponere. Et dicit q̃ duo hęc audiuit in locutiõe dei per ꝓphas ꝛ aplos: qꝛ oẽs creakę ꝓtinẽt ad h duo: nã ad dei misericordiã vel iusticiã reducunk. Vñ i Ps. Uniuersę vię domini misericordia ꝛ veritas/req̃rentibꝰ testamentũ eiꝰ ꝛ testimonia eiꝰ. q. d. si req̃ras p totũ vetꝰ ꝛ nouũ testamẽtũ: q̃cq̃d iunies/totũ ad misericordiaꝫ vl ꝓitatẽ dei ꝓtinebit. Itẽ i sacra scriptura semel loquik deus: qꝛ ibi ẽ vox simplex siue ꝗbũ: ꝛ tũ duo audiunk. s. lra ꝛ spũs: ꝓm qd exponik versus iste in q̃dã Glo. super Leuitl. xij. vbi dicit: Spiritum audit moyses/vt sublimior: aaron litterã/vt inferior. Sic est mõ de christiano ꝛ iudęo: Et hęc duo ostendunt: quia potestas dei est: ꝛ tibi dñe misericordia. Lra em̃ p̃cipit difficilia: ꝛ nõ facientes punit: ꝛ hoc ꝓtinet ad dei potestatẽ. Spũs aũt suauia ꝓsulit: ꝛ facientibꝰ eterna ꝓmittit: qd ad misericordiaꝫ ꝓtinet. Vel sic. i Semel locutꝰ est deꝰ. i. verbũ genuit. De q̃ Joh. j. a. In p̃cipio erat verbũ. Et in ꝗbo illo/ l Duo hęc audiui. s. trinitatẽ ꝛ vnitatẽ: vl diuinitatẽ ꝛ hũanitatẽ. Et ꝓm h vltimũ bñ põt dici: Duo hęc audiui: m Quia potestas dei ẽ: Ecce diuinitas notak: n Et tibi dñe misericordia: q̃ te fecit hoiez ꝛ saluatorẽ nr̃m p crucẽ. Titũ. iij. b. Apparuit benignitas ꝛ humanitas saluatoris nr̃i dei: nõ ex opibꝰ iusticię q̃ fecimꝰ nos: sed ꝓm suã misericordiã saluos nos fecit. Et hęc duo. s. potestas ꝛ misericordia apparebũt in die iudicij: q̃ñ eadẽ facies christi malis apparebit potẽs ꝛ crudelis: ꝛ bonis mãsueta ꝛ dulcl. Vñ bñ addit: o Quia tu reddes vnicuiq̃ iuxta opera sua: malos de potestate dãnãs: ꝛ bonos de misericordia saluãs. De hac redditione Esa. iij. b. Dicite iusto q̃m bñ: q̃m fructũ adinuẽtionũ suarꝫ comedet: Ue impio i malũ/retributio manuũ eiꝰ fiet ei. ij. Corl. v. b. Oẽs nos manifestari oportet añ tribunal iudicl: vt referat vnusquisq̃ ꝓpria corpis ꝓut gessit/siue bonũ siue malũ.

Deus deꝰ meꝰ ꝛc. Expositio Ps. LXII.

Titulꝰ. Ps. dauid cũ esset i deserto idumęę. In p̃cedenti psalmo egit de trãsiliẽte caduca ꝛ trãsitoria huiꝰ mũdi: Sꝫ qꝛ nõ ꝓt hõ subito oia trãsilire: ꝗ oportet q̃ diu q̃ñq̃ morek iter malos: qꝛ incolatꝰ eius ꝓlongak: ideo agit hic de viatore: quẽ in deserto huius mũdi oportet multas penurias ꝛ augustias sustinere añq̃ ad patriã possit puenire. Est q̃ sensus tituli. Ps. iste: est dauid. i. cuiuslibet fidelis: agens de h qd sustinet/cũ esset. i. cũ morak: in deserto idumęę. i. in hoc mũdo deserto a deo: ꝛ sanguinolẽto p pctũ: Idumęa em̃/sanguinea iterp̃tak: ꝛ in hoc mũdo sanguis sanguinẽ tetigit: sic dicit Osee. iiij. a. Quia omẽ qd est in mundo

a b c d e f g h i k l m n o p

†De clericl ꝛ maxie theologl

Ar. †vnũ

Ar. †rapinã ne ꝓcupiscatl

Ar. †fluãt ne apponatl cor

Ps. 93.

Ps. 11.

Ps. 38.

Ps. 118.

Ps. 14.

Aliter

Ar. †singul ꝓm opera eo